

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia ..... 2006 r.

w sprawie doskonalenia zawodowego ratowników medycznych

Na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz.1410) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) formy kształcenia w ramach doskonalenia zawodowego ratowników medycznych;
- 2) sposób doskonalenia zawodowego ratowników medycznych;
- 3) zakres doskonalenia zawodowego ratowników medycznych.

§ 2.

Doskonalenie zawodowe ratowników medycznych odbywa się w następujących formach kształcenia:

- 1) kurs doskonalący;
- 2) seminarium;
- 3) praktyka zawodowa;
- 4) samokształcenie.

§ 3.

1. Kurs doskonalący jest formą kształcenia o czasie trwania nie krótszym niż 30 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia pogłębienie i aktualizację wiedzy na określony temat z zakresu ratownictwa medycznego, realizowaną zgodnie z programem nauczania, zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia, opracowanym przez zespół ekspertów powołany przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Kurs doskonalący zakończony jest egzaminem i może być prowadzony w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej.

2. Seminarium jest formą kształcenia o czasie trwania nie dłuższym niż 5 godzin zajęć edukacyjnych, której ukończenie umożliwia pogłębienie i aktualizację wiedzy na określony temat z zakresu ratownictwa medycznego, realizowaną zgodnie z programem nauczania przyjętym przez organizatora kształcenia.

3. Praktyka zawodowa jest formą kształcenia o czasie trwania uzależnionym od złożoności umiejętności niezbędnych do wykonywania medycznych czynności ratunkowych nie krótszym niż 80 godzin zajęć edukacyjnych.

4. Samokształcenie obejmuje:

- 1) udział w zawodach ratownictwa medycznego;
- 2) przygotowanie i wygłoszenie referatu na posiedzeniu naukowo-szkoleniowym towarzystwa naukowego lub stowarzyszenia zawodowego;
- 3) udział w posiedzeniu naukowo-szkoleniowym towarzystwa naukowego lub stowarzyszenia zawodowego;
- 4) przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub przedstawienie komunikatu albo plakatu;
- 5) udział w kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym;
- 6) opublikowanie jako autor lub współautor:
  - a) książki naukowej,
  - b) książki popularnonaukowej,
  - c) artykułu naukowego oryginalnego,
  - d) artykułu o charakterze poglądowym, rozdziału w książce,
  - e) artykułu popularnonaukowego, programu multimedialnego lub komunikatu z badań naukowych,
  - f) tłumaczenia książki lub artykułu

- z zakresu, o którym mowa w § 6.

§ 4.

1. Doskonalenie zawodowe realizowane jest w pięcioletnich okresach rozliczeniowych, zwanych dalej "okresami edukacyjnymi".

2. Okres edukacyjny rozpoczyna się z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym uzyskano dyplom uprawniający do wykonywania zawodu ratownika medycznego.
3. Okres edukacyjny może być przedłużony przez podmiot zatrudniający na uzasadniony wniosek osoby odbywającej doskonalenie zawodowe o okres nie dłuższy niż 24 miesiące.
4. Za zrealizowanie każdej z form kształcenia, o których mowa w § 2, przysługują punkty, zwane dalej „punktami edukacyjnymi”:
  - 1) za udział w kursie doskonalącym - 4 punkty edukacyjne za każdą godzinę trwania kursu, nie więcej jednak niż 150 punktów za cały kurs doskonalący;
  - 2) za udział w seminarium - 1 punkt edukacyjny za każdą godzinę trwania seminarium, nie więcej jednak niż 4 punkty za całe seminarium;
  - 3) za praktykę zawodową - 2 punkty edukacyjne za każdą godzinę trwania praktyki, nie więcej jednak niż 160 punktów za całą praktykę zawodową;
  - 4) za udział w zawodach ratownictwa medycznego - 10 punktów edukacyjnych;
  - 5) za przygotowanie i wygłoszenie referatu, o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt 2 - 5 punktów edukacyjnych, z tym że punkty zalicza się jeden raz, niezależnie od liczby posiedzeń, na których był wygłaszany referat;
  - 6) za udział w posiedzeniu naukowo-szkoleniowym, o którym mowa w § 3 ust. 4 pkt 3 - 2 punkty edukacyjne;
  - 7) za przygotowanie i wygłoszenie referatu na kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym lub przedstawienie komunikatu albo plakatu - 10 punktów edukacyjnych;
  - 8) za udział w kongresie, zjeździe, konferencji lub sympozjum naukowym, za każdy dzień - 2 punkty edukacyjne, nie więcej jednak niż 10 punktów edukacyjnych;
  - 9) za opublikowanie jako autor lub współautor:
    - a) książki naukowej - 50 punktów edukacyjnych,
    - b) książki popularnonaukowej - 20 punktów edukacyjnych,
    - c) artykułu naukowego oryginalnego - 15 punktów edukacyjnych,
    - d) artykułu o charakterze poglądowym lub rozdziału w książce - 10 punktów edukacyjnych,
    - e) artykułu popularnonaukowego, programu multimedialnego lub komunikatu z badań naukowych - 5 punktów edukacyjnych,
    - f) tłumaczenia książki lub artykułu - 50 % liczby punktów, o których mowa w lit. a i b lub c-e.
5. Zaliczenie doskonalenia zawodowego polega na uzyskaniu w okresie edukacyjnym co najmniej 200 punktów edukacyjnych za udział w wybranych formach kształcenia, w tym co najmniej 150 punktów edukacyjnych za udział w kursie doskonalącym.
6. Punktów edukacyjnych uzyskanych ponad liczbę, o której mowa w ust. 5, w danym okresie edukacyjnym nie zalicza się na następny okres edukacyjny.

§ 5.

1. Przebieg doskonalenia zawodowego, w formach określonych w § 2, dokumentuje się w karcie doskonalenia zawodowego, zwanej dalej „kartą doskonalenia”.
2. Karta doskonalenia zawiera:
  - 1) imię i nazwisko ratownika medycznego;
  - 2) nazwę i pieczętkę podmiotu zatrudniającego;
  - 3) datę wydania i numer dyplomu potwierdzającego uzyskanie tytułu ratownika medycznego;
  - 4) datę rozpoczęcia okresu edukacyjnego;
  - 5) informacje dotyczące przebiegu doskonalenia zawodowego:
    - a) formę kształcenia,
    - b) nazwę i adres organizatora kształcenia,
    - c) czas trwania kształcenia, z uwzględnieniem liczby godzin edukacyjnych,
    - d) temat kształcenia wraz z wykazem medycznych czynności ratunkowych realizowanych w trakcie kształcenia,
    - e) podpis organizatora kształcenia.
3. Organizator kształcenia potwierdza w karcie doskonalenia uzyskane punkty edukacyjne.
4. Karta doskonalenia z wymaganymi wpisami stanowi dowód odbycia doskonalenia zawodowego i jest podstawą do jego zaliczenia przez podmiot zatrudniający ratownika medycznego.

§ 6.

1. Doskonalenie zawodowe ratowników medycznych obejmuje następujący zakres:
  - 1) system ratownictwa medycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i w innych krajach;

- 2) systemy powiadamiania ratunkowego;
- 3) łączność - podstawowe pojęcia, alfabet międzynarodowy, zasady komunikacji przez radiotelefon, sieć przywoławcza, sieć telefonii komórkowej, nowoczesne systemy łączności, Globalny System Pozycjonowania;
- 4) jednostki współpracujące z systemem, o których mowa w art. 15 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz inne jednostki realizujące zadania z zakresu ratownictwa;
- 5) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe - zasady użycia śmigłowca, sposoby wezwania;
- 6) zasady farmakoterapii w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 7) wiedzę i umiejętności z zakresu medycznych czynności ratunkowych, w szczególności:
  - a) ocenę stanu osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w celu ustalenia postępowania i podjęcie decyzji o dalszych medycznych czynnościach ratunkowych,
  - b) układanie osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego w pozycji właściwej dla rodzaju schorzenia lub odniesionych obrażeń,
  - c) prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dorosłych i dzieci według obowiązujących standardów,
  - d) bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych oraz przyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem rurki ustno – gardłowej, rurki nosowo – gardłowej,
  - e) odsysanie dróg oddechowych,
  - f) podawanie tlenu, wspomaganie oddechu lub prowadzenie wentylacji zastępczej z użyciem maski twarzowej, maski krtaniowej, zastawki oddechowej, worka samorozprężalnego, respiratora transportowego,
  - b) intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej w nagłym zatrzymaniu krążenia przez usta lub przez nos, bez użycia środków zwiotczających oraz prowadzenie wentylacji zastępczej z użyciem zastawki i worka samorozprężalnego,
  - h) intubacja dotchawicza w nagłym zatrzymaniu krążenia rurką dwuświatłową, wykonanie ekstubacji, wykonanie konikopunkcji przy braku możliwości wykonania intubacji, intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej w przypadku innym niż nagłe zatrzymanie krążenia z użyciem środków zwiotczających,
  - i) wykonanie defibrylacji ręcznej pod kontrolą EKG, wykonanie defibrylacji automatycznej lub półautomatycznej, wykonywanie kardiowersji elektrycznej,
  - j) wykonanie EKG, monitorowanie czynności układu oddechowego, monitorowanie czynności układu krwionośnego,
  - k) wykonanie kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej,
  - l) podawanie leków drogą dożylną, domięśniową, podskórną, dotchawiczą i wziewną oraz doszpiczkową przy użyciu igły automatycznej, przetaczanie krwi i środków krwiozastępczych, kaniulacja żyły centralnej,
  - m) ocena świadomości pacjenta według skali Glasgow oraz ocena szerokości źrenic i ich reakcji na światło,
  - n) nakłucie jamy opłucnowej w odmie przężnej, potwierdzonej badaniem fizykalnym, odbarczanie tamponady osierdza,
  - o) cewnikowanie pęcherza moczowego, zakładanie sondy żołądkowej, płukanie żołądka,
  - p) pobieranie krwi żyłnej i włóścikowej do badań laboratoryjnych, oznaczanie stężenia glukozy przy użyciu glukometru,
  - r) opatrywanie ran, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń, unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego, asystowanie przy drobnych zabiegach chirurgicznych (zszywanie ran, zakładanie drenów),
  - s) odebranie porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych,
  - t) segregacja medyczna w przypadku zdarzeń masowych i katastrof,
  - u) podejmowanie działań profilaktycznych w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia,
  - w) przygotowanie pacjenta i opieka medyczna podczas transportu,
  - z) stwierdzanie biologicznych znamion śmierci, a w razie ich stwierdzenia, podejmowanie decyzji o odstąpieniu od medycznych czynności ratunkowych;
- 8) wsparcie psychologiczne dla ratownika medycznego i poszkodowanych, a w szczególności:
  - a) stres (rodzaje, źródła, skutki, różnice indywidualne) w działaniach ratowniczych,
  - b) wpływ stresu pourazowego na stosunki międzyludzkie,
  - c) zespół stresu pourazowego i jego objawy,
  - d) sytuacje trudne w kontakcie z poszkodowanymi i ich wpływ na sprawność funkcjonowania jednostki i zbiorowości osób (zbiegowisko, tłum, publiczność), nawiązywanie kontaktu z poszkodowanym i udzielanie wsparcia psychicznego,
  - e) zespołowe rozwiązywanie problemów – umiejętność zachowania elastyczności w zmieniających się warunkach,
  - f) style i techniki radzenia sobie ze stresem w tym również towarzyszenie.

Ratownicy medyczni, którzy do dnia 31 grudnia 2006 r. spełnili wymagania określone w art. 10 pkt 4 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, rozpoczynają pierwszy okres edukacyjny z dniem 1 czerwca 2007 r.

§ 8.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 131, poz. 924).

UZASADNIENIE

Celem niniejszego rozporządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym i wprowadzenie rozwiązań systemowych dotyczących sposobu dopełniania przez ratownika medycznego obowiązku doskonalenia zawodowego.

Dotychczas nie było przepisów prawnych regulujących system doskonalenia zawodowego ratowników medycznych. Jednakże ratownicy medyczni uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego, w oparciu o przepisy prawne regulujące system podnoszenia kwalifikacji dorosłych. Przepisy te określają prawa i obowiązki osób dorosłych uczestniczących w podnoszeniu kwalifikacji i będą miały nadal zastosowanie do doskonalenia zawodowego ratowników medycznych. Przedmiotowe rozporządzenie ma na celu dookreślenie tylko zakresu, formy i sposobu dopełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego ratowników medycznych pod kątem aktualizacji wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania medycznych czynności ratunkowych.

Projekt przewiduje, iż doskonalenie zawodowe realizowane jest w pięcioletnich okresach rozliczeniowych. Ratownik medyczny rozpoczynający doskonalenie zawodowe zakłada kartę doskonalenia zawodowego, w której odnotowuje odbycie form doskonalenia zawodowego wyszczególnionych w niniejszym projekcie rozporządzenia. Przedmiotowa karta wraz z wymaganymi wpisami stanowi dowód odbycia i zaliczenia przez podmiot zatrudniający doskonalenia zawodowego ratownikowi medycznemu. Zaliczenie doskonalenia zawodowego polega na uzyskaniu w okresie edukacyjnym co najmniej 200 punktów edukacyjnych za udział w wybranych formach doskonalenia zawodowego, przy czym co najmniej 150 punktów edukacyjnych musi być uzyskane w ramach zakończonego egzaminem kursu doskonalącego. Program przedmiotowego kursu będzie opracowany przez zespół ekspertów powołanych przez Ministra Zdrowia i powinien być realizowany przez ratowników medycznych co najmniej raz na pięć lat. Ponadto projekt wskazuje na możliwość uzupełnienia wiedzy w innych formach kształcenia, takich jak seminarium, praktyka zawodowa lub samokształcenie. Wybór określonej formy kształcenia uzależniony jest od potrzeb samych ratowników medycznych, jednakże co najmniej 75 % punktów edukacyjnych musi być uzyskanych w ramach zakończonego egzaminem kursu doskonalącego.

Projekt zakłada rozpoczęcie pierwszego okresu edukacyjnego od dnia 1 czerwca 2007 r. Czas od momentu wejścia w życie rozporządzenia do dnia 1 czerwca 2007 r. jest niezbędny na opracowanie programu kursu doskonalącego dla ratowników medycznych i przygotowanie podmiotów do prowadzenia doskonalenia zawodowego.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, gdyż nie zawiera norm technicznych.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji

Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie dotyczy grupy zawodowej ratowników medycznych oraz podmiotów ich zatrudniających. Ponadto przedmiotowy projekt dotyczy instytucji działających na rynku usług edukacyjnych w obszarze doskonalenia zawodowego dorosłych.

Wpływ regulacji na ochronę zdrowia ludności

Ukończenie doskonalenia zawodowego przez ratowników medycznych zgodnie z proponowanymi w projekcie rozwiązaniami przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa publicznego.

Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa i sektora publicznego Przedmiotowa regulacja nie ma wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa i sektora publicznego.

Przewiduje się, że opłatę za kurs ponosi uczestnik, bądź podmiot lub organizacja, w ramach której udzielane są świadczenia z zakresu ratownictwa. Koszty na realizację szkoleń powinny być ewentualnie planowane w budżecie tych jednostek. Opłata ta będzie stanowiła dochód podmiotu prowadzącego kurs.

Wpływ regulacji na rynek pracy:

Wejście w życie przedmiotowej regulacji prawnej porządkuje zasady doskonalenia zawodowego ratowników medycznych

Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego projektu nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki.

Konsultacje społeczne:

Projekt będzie przedmiotem szerokich konsultacji społecznych m.in. z Konsultantem Krajowym w dziedzinie medycyny ratunkowej, Naczelną Radą Lekarską, Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Lekarzy, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Sekretariatem Ochrony Zdrowia KK NSZZ „Solidarność”, Federacją Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia, Federacją Związku Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej, Wojewódzkimi Centrami Zdrowia Publicznego, Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Stowarzyszeniem Zawodowym Ratowników Medycznych, Polskim Stowarzyszeniem Ratowników Medycznych, Stowarzyszeniem Ratowników Medycznych Pomorza, oraz z towarzystwami naukowymi w obszarze medycyny ratunkowej. Projekt zostanie umieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia w Biuletynie Informacji Publicznej stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (DZ. U. Nr 169, poz. 1414).